

[Ivar Nørgaard.]

Med det tredje spørgsmål, institutionerne, ligger det jo sådan, at embedsmændene fra Norge, Sverige og Finland har været meget forsigtige og mere forsigtige end embedsmændene fra Danmark i deres formulering af, hvordan institutionerne og organisationerne skal opbygges. Efter min mening og efter socialdemokratiets mening burde man gå endnu videre, end de danske embedsmænd har gjort, med kravet om overnationale organer, som skal organisere samvirket. Der er en enorm logisk brist i embedsmændenes enige tilslutning til, at man kan føre fælles økonomisk politik på en række områder — en række meget centrale områder — og deres overordentlig tilbageholdende stilling til, hvordan man skal gennemføre den via organerne. Vi må fra socialdemokratisk side i høj grad støtte i det mindste det, de danske embedsmænd har stillet op i rapporten. Jeg har nærmest en fornemmelse af, at markedsministeren gik en lille smule videre i sit indlæg, og også det vil vi selvfølgelig støtte.

Derimod forekommer det mig, at markedsministerens udtalelser om mulighederne for at opstille en tidstabel i traktaten var noget pessimistisk og i virkeligheden også argumenterede imod at gøre det. Jeg forstår på markedsministeren, at han ikke tror på, at vi hos de andre kan opnå, at man får indført en tidstabel i traktaten, men markedsministeren gik i sin redegørelse så vidt, at han sagde, at det var måske også ufornuftigt at gøre det, for så skulle vi stille en hel del op om ting, vi ikke kendte. Vi kender jo ikke fremtiden; det brugte markedsministeren som særligt argument for, at så måtte vi have nogle stærke organisationer.

Jeg synes, at vi bør have begge dele. Det ene udelukker på ingen måde det andet. De kompletterer hinanden. At have en traktat uden tidstabeller er det samme som at have et jernbaneanlæg uden køreplan. Man har så et skinnelegeme, men man ved ikke, hvornår toget skal køre, og hvornår det skal ankomme til de forskellige stationer. Det må dog, hvis der skal være hold i det, være sådan, at man i traktaten præciserer, hvornår de forskellige mål skal nås, og hvilke etaper på vejen der skal nås til bestemte tidspunkter. Hvis man blot opfører, at vi vil nå dit og dat, men ikke hvornår, kan vi

komme ind i et endeløst tovtrækkeri om disse ting. Det er jo helt den samme vanskelighed, som opstod ved, at statsministrene ikke fastsatte nogen tidstabel for en fremtidig procedure, efter at embedsmændene den 15. juli har afleveret deres traktat-udkast.

Vi mener fra socialdemokratisk side, at man bør gøre en særlig indsats nu også på Nordisk Råds møde i retning af at få presset synspunkterne om organisationernes nødvendighed igennem. Vi har jo desværre set, hvordan det er gået i EFTA, hvor vi ikke har disse overnationale organisationer. Der udgår ikke tilstrækkeligt dynamisk initiativ fra det generalsekretariat, der er dér, fordi det er de enkelte landes delegationer, der helt suverænt bestemmer alting, og de holder selvfølgelig igen på alle de områder, hvor de selv har lidt i klemme; det er jo det, der gør, at man ikke kommer videre i EFTA. I det nordiske skulle vi gerne nå så vidt som i fællesmarkedet, hvor der er en dynamisk faktor, der virker for at bøje viljerne mod hinanden for at finde frem til fælles løsninger, som også mellem landene afvejer, hvad man sætter til på karrusellen og får ind på gyngerne. Det er meget væsentligt, at der finder en sådan afvejning sted, for ellers kommer vi ikke langt nok.

Så er der spørgsmålet om forholdet til fællesmarkedet og EFTA. Det har været fremhævet, at det skulle skade os i EFTA. Det var dog navnlig i begyndelsen, dette blev fremhævet; siden er den kritik forstummet noget. Vi har da også set, at der er ingen af de andre EFTA-lande, der har gjort indsigelse. Vi ved jo, at vi bevarer den toldfrihed, vi har, vi bevarer alle de ting, der er organiseret inden for EFTA, og de enkelte andre EFTA-lande vil ikke få nogen ulempe af, at vi nordiske EFTA-lande går tættere sammen.

Men det har jo så været fremhævet, at det vil kunne skade os over for fællesmarkedet. Dér har hr. Anders Andersen været fremme med, at hvis man nu laver en sådan nordisk økonomisk union, kan vi måske risikere, at vi mister nogle ting, vi ellers kunne have fået i fællesmarkedet, og vi kunne måske også risikere, at vi ligesom lukker os ude fra en mulig chance, der skulle byde sig til at genoptage forhandlingerne med fællesmarkedet.